

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/23/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаангом хот
2023 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь

Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Аудитор: А.Нанжидмаа
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Nanjidmaaa@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Дүгнэлтийн үндэслэл.....	3
Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно...	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг	3
Аудитын гол асуудал.....	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
4.1 Ерөнхий зүйл.....	16
4.2 Материаллаг байдал	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	17
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	17
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	18
Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.....	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	18
АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.....	18
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	18

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
НА	Нийцлийн аудит

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17. Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

БӨХМӨРӨН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Н.БАТТУЛГА ТАНАА

2023.02.24 № УВА 2023/23/НА-СГА ТУС
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

АДБОУС 2706.7-д тодорхойлсноор асуудлыг онцолсон хэсэгт санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн ойлголтыг бүрдүүлэхэд ач холбогдолтой, санхүүгийн тайланд толилуулсан, тодруулсан мэдээлэл байхгүй болно.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

0200200274

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>35,962,224.00</u>	<u>56,580,959.00</u>
33	АВЛАГА	784,733.00	125,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	52,533.00	00.00
335	Бусад авлага	732,200.00	125,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	607,200.00	00.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	125,000.00	125,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	35,177,491.00	56,455,959.00
354	Хангамжийн материал	35,177,491.00	52,458,626.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,456,450.00	2,486,450.00
35420	Аж ахуйн материал	32,151,041.00	49,402,176.00
35470	Бусад хангамжийн материал	570,000.00	570,000.00
35600	Мал амьтад	00.00	3,997,333.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,425,692,463.58</u>	<u>2,542,514,622.14</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,425,692,463.58	2,542,514,622.14
391	Газар	00.00	00.00
392	Биет хөрөнгө	2,394,491,129.91	2,512,347,768.39
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,322,385,451.00	2,505,895,701.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-440,690,107.39	-574,097,784.47
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	278,323,000.00	268,373,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-139,804,958.26	-164,038,208.22
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	290,549,070.00	408,532,320.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-141,496,649.05	-173,579,857.99
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	73,042,038.00	73,042,038.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-26,960,320.82	-34,039,649.91
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	230,525,424.00	284,375,424.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-69,776,140.45	-98,683,212.54
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	30,911,817.20	30,911,817.20
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-12,517,494.32	-14,343,818.68
393	Биет бус хөрөнгө	31,201,333.67	30,166,853.75
39301	Програм хангамж	1,905,000.00	1,905,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,675,000.00	-1,735,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	44,438,000.00	45,758,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,466,666.33	-15,761,146.25
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,461,654,687.58</u>	<u>2,599,095,581.14</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>607,200.00</u>	<u>2,287,653.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	607,200.00	2,287,653.00
413	Өглөг	607,200.00	2,287,653.00
4136	Бусад өглөг	607,200.00	2,287,653.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	607,200.00	2,287,653.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,461,047,487.58</u>	<u>2,596,807,928.14</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,461,047,487.58	2,596,807,928.14
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	750,058,572.99	750,058,572.99

51101	Өмч: - төрийн	750,058,572.99	750,058,572.99
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,534,590,325.32	1,670,350,765.88
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,534,590,325.32	1,534,590,325.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	135,760,440.56
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	176,398,589.27	176,398,589.27
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,461,654,687.58	2,599,095,581.14

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/төгрөг/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	644,777,809.00	852,247,818.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	198,635,005.00	345,056,268.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	198,635,005.00	345,056,268.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	198,635,005.00	345,056,268.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	198,635,005.00	345,056,268.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	446,142,804.00	507,191,550.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	34,994,704.00	4,935,050.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,700,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,294,704.00	4,935,050.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	411,148,100.00	502,256,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	411,148,100.00	502,256,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	599,554,097.50	715,084,877.44
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	599,554,097.50	715,084,877.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	568,043,367.07	692,855,673.06
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	239,358,006.00	248,831,742.00
210101	Үндсэн цалин	202,248,103.00	188,345,930.00
210102	Нэмэгдэл	00.00	40,742,325.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	37,109,903.00	19,743,487.00
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,080,915.57	30,971,501.46
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,480,442.37	21,089,312.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,394,803.05	2,474,961.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,919,272.21	1,979,908.99
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	479,817.84	494,951.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,806,580.10	4,932,366.84
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,349,942.00	36,267,855.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,765,622.00	6,476,434.96
210302	Түлш, халаалт	25,584,320.00	29,791,421.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,955,231.98	58,442,912.20
210401	Бичиг хэрэг	3,376,650.00	3,929,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,703,951.98	48,669,479.20
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,055,100.00	3,772,333.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	400,000.00	400,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,419,530.00	1,672,000.00
2105	Нормативт зардал	700,000.00	00.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	700,000.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,732,300.00	8,174,100.00
210604	Урсгал засвар	8,732,300.00	8,174,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,500,000.00	8,856,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,500,000.00	8,856,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,604,331.00	1,574,350.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	283,410.00	00.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,200.00	403,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	150,975.00	64,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,746.00	257,127.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	00.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	418,000.00	440,000.00
210807	Газрын төлбөр	172,000.00	376,673.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	211,762,640.52	299,737,211.44
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,678,762.00	55,998,370.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	5,300,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	186,083,878.52	238,438,841.44
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,510,730.43	22,229,204.38
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	12,478,400.00	9,668,700.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,653,400.00	8,368,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	825,000.00	1,300,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	19,032,330.43	3,205,050.00
213304	Хөрөнгийн	19,032,330.43	3,205,050.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	9,355,454.38
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	9,355,454.38
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	45,223,711.50	137,162,940.56
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	319,380.00	1,402,500.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	319,380.00	1,402,500.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-319,380.00	-1,402,500.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	44,904,331.50	135,760,440.56

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	446,142,804.00	507,191,550.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	446,142,804.00	507,191,550.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	34,994,704.00	4,935,050.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,700,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,294,704.00	4,935,050.00

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	411,148,100.00	502,256,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	411,148,100.00	502,256,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	416,142,804.00	507,191,550.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	416,142,804.00	507,191,550.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	384,632,073.57	484,770,345.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	239,358,006.00	248,831,742.00
210101	Үндсэн цалин	202,248,103.00	188,345,930.00
210102	Нэмэгдэл	00.00	40,742,325.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	37,109,903.00	19,743,487.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,133,448.57	30,918,968.46
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,528,688.37	21,036,779.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,399,090.05	2,474,961.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,919,272.21	1,979,908.99
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	479,817.84	494,951.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,806,580.10	4,932,366.84
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,349,942.00	36,267,855.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,765,622.00	6,476,434.96
210302	Түлш, халаалт	25,584,320.00	29,791,421.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	40,711,284.00	63,426,919.20
210401	Бичиг хэрэг	3,376,650.00	3,931,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,907,554.00	48,933,686.20
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,035,100.00	3,772,333.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	400,000.00	300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,991,980.00	6,489,300.00
2105	Нормативт зардал	1,160,000.00	2,135,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	700,000.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	460,000.00	2,135,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,732,300.00	32,605,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	21,900,000.00
210604	Урсгал засвар	8,732,300.00	10,705,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,500,000.00	8,856,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,500,000.00	8,856,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	00.00	00.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,604,331.00	1,574,350.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	283,410.00	00.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,200.00	403,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	150,975.00	64,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,746.00	257,127.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	00.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	418,000.00	440,000.00
210807	Газрын төлбөр	172,000.00	376,673.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,082,762.00	60,154,510.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,082,762.00	54,854,510.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	5,300,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,510,730.43	22,421,204.38

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	12,478,400.00	9,860,700.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,653,400.00	8,368,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	825,000.00	1,492,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	19,032,330.43	3,205,050.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	9,355,454.38
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	9,355,454.38
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>30,000,000.00</u>	<u>00.00</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	00.00	00.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	30,000,000.00	00.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	30,000,000.00	00.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	30,000,000.00	00.00
223001	Бусад хөрөнгө	30,000,000.00	00.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-30,000,000.00</u>	<u>00.00</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

					/төгрөг/
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 01-р сарын 01-ний үлдэгдэл	718,968,472.99	74,121,063.00	157,638,961.84	950,728,497.83
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	1,874,823.00	1,874,823.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	718,968,472.99	74,121,063.00	159,513,784.84	952,603,320.83
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0		0	
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	20,000,000.00	00.00	33,646,742.22	53,646,742.22

10	2021 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	750,058,572.99	176,398,589.27	1,534,590,325.32	2,461,047,487.58
11	2022 оны 1-р сарын 1-ний үлдэгдэл	750,058,572.99	176,398,589.27	1,534,590,325.32	2,461,047,487.58
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	00.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	750,058,572.99	176,398,589.27	1,534,590,325.32	2,461,047,487.58
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	135,760,440.56	135,760,440.56
20	2022 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	750,058,572.99	176,398,589.27	1,670,350,765.88	2,596,807,928.14

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

за	Үзүүлэлт	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	0.00	(0.00)	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	502,256,500.00	492,901,045.62	9,355,454.38	98.14
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	502,256,500.00	492,901,045.62	9,355,454.38	98.14
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	492,387,800.00	483,040,345.62	9,347,454.38	98.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	250,016,300.00	248,831,742.00	1,184,558.00	99.53
210101	Үндсэн цалин	223,976,300.00	188,345,930.00	35,630,370.00	84.09
210102	Нэмэгдэл	-	40,742,325.00	(40,742,325.00)	-
210105	Гэрээт ажлын хөлс	26,040,000.00	19,743,487.00	6,296,513.00	75.82
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,252,000.00	30,918,968.46	333,031.54	98.93
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,256,100.00	21,036,779.78	219,320.22	98.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,516,900.00	2,474,961.42	41,938.58	98.33
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	1,994,300.00	1,979,908.99	14,391.01	99.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	498,600.00	494,951.43	3,648.57	99.27
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,986,100.00	4,932,366.84	53,733.16	98.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	36,337,900.00	36,267,855.96	70,044.04	99.81

210301	Гэрэл цахилгаан	7,246,900.00	6,476,434.96	770,465.04	89.37
210302	Түлш, халаалт	29,091,000.00	29,791,421.00	(700,421.00)	102.41
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	66,298,500.00	62,496,919.20	3,801,580.80	94.27
210401	Бичиг хэрэг	7,127,000.00	3,931,600.00	3,195,400.00	55.16
210402	Тээвэр (шатахуун)	47,226,500.00	48,003,686.20	(777,186.20)	101.65
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	6,396,000.00	3,772,333.00	2,623,667.00	58.98
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	300,000.00	300,000.00	-	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	5,249,000.00	6,489,300.00	(1,240,300.00)	123.63
2105	Нормативт зардал	2,135,000.00	2,135,000.00	-	100.00
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	2,135,000.00	2,135,000.00	-	100.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	32,875,900.00	32,605,000.00	270,900.00	99.18
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	21,900,000.00	21,900,000.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	10,975,900.00	10,705,000.00	270,900.00	97.53
2107	Томилолт, зочны зардал	8,904,000.00	8,856,000.00	48,000.00	99.46
210702	Дотоод албан томилолт	8,904,000.00	8,856,000.00	48,000.00	99.46
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	2,368,200.00	1,574,350.00	793,850.00	66.48
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	450,000.00	-	450,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	403,200.00	403,200.00	-	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	265,000.00	64,350.00	200,650.00	24.28
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	323,000.00	257,127.00	65,873.00	79.61
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	100,000.00	33,000.00	67,000.00	33.00
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	450,000.00	440,000.00	10,000.00	97.78
210807	Газрын төлбөр	377,000.00	376,673.00	327.00	99.91
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,200,000.00	59,354,510.00	2,845,490.00	95.43
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,200,000.00	54,354,510.00	2,845,490.00	95.03
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,000,000.00	5,000,000.00	-	100.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,868,700.00	9,860,700.00	8,000.00	99.92
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,868,700.00	9,860,700.00	8,000.00	99.92
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, дэмжлэг	8,368,700.00	8,368,700.00	-	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,500,000.00	1,492,000.00	8,000.00	99.47
		502,256,500.00	502,256,500.00	0.00	100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	502,256,500.00	502,256,500.00	0.00	100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	502,256,500.00	502,256,500.00	0.00	100.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		- 0.00	(0.00)	100.00

5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	(0.00)	0.00	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-	-	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-	-	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	23.00	23.00		100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10.00	10.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	6.00	6.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	3.00	3.00	-	100.00
620004	Гэрээт ажилтан	4.00	4.00	-	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		4,935,050.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		4,935,050.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		1,730,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		930,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун		930,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	800000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		300,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	3205050.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		3,205,050.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	4985050.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		4,985,050.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		4,985,050.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		0.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Орон нутгийн удирдлагыг мэдээлэл, бодлогын удирдамжаар ханган хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохицуулан сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг хангаж, төрийн үйлчилгээг иргэдэд ил тод нээлттэй, чанар, хүртээмжтэй хүргэх зорилготой байгууллага юм.

Тамгын газрын чиг үүргийн хувьд орон нутагт төрийн захиргааны удирдлага, төлөвлөлт санхүү, эдийн засгийн бодлого, нийгмийн бодлогын асуудлыг хариуцан төрийн хууль тогтоомжийг иргэдэд сурталчлах, түүний хэрэгжилтийг хангуулах төрөөс иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээг хуулийн дагуу түргэн шуурхай, чанартай хүргэх, иргэдийн ажиллаж амьдрах таатай орчин бүрдүүлэхэд гол анхаарал хандуулан ажиллаж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, төсвийн тухай хууль, бусад хууль, тогтоомжуудыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль - 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Увс аймгийн Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн бөгөөд байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Увс аймгийн Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэлээ.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн аливаа бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 137,440.9 мянган төгрөгөөр буюу 5.6 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	784.73	125.00	(659.73)
Бараа материал	35,177.50	56,455.90	21,278.40
Үндсэн хөрөнгө	2,425,692.40	2,542,514.60	116,822.20
Нийт хөрөнгө	2,461,654.70	2,599,095.60	137,440.90
Өр төлбөр	607.20	2,287.60	1,680.40
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	2,461,047.50	2,596,807.90	135,760.40
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	2,461,654.70	2,599,095.60	137,440.90

Авлага дансны үлдэгдэл 659.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь байгууллагаас авах авлага барагдсанаас шалтгаалсан байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 56,455.9 мянган төгрөг болж 21,278.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь аж ахуйн материал болон мал амьтад /бух/ үнэ төлбөргүй хүлээн авснаас шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2,542,514.6 мянган төгрөг болж 116,822.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь 356,663.5 мянган төгрөгийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан болон балансаас балансад шилжүүлэн авсан хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 1,680.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тээвэр шатахуун зардалд өр үүсгэснээс шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 2,596,807.9 мянган төгрөг болж 135,760.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ. Энэ нь хөрөнгө өссөнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 474,671.2 мянга, давсан орлогоос 55,275.8 мянга, нийт 529,947.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналыг 153,435.3 мянган төгрөгөөр бууруулж 376,511.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь тээвэр шатахуун, бараа үйлчилгээний бусад зардал, хичээл үйлдвэрлэлийн зардал, албан томилолт, тавилга эд хогшлын зардал тус тус хасаж баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 19,032.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 13 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр орон нутгийн төсвөөс 502,356.5 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 502,256.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 492,901.0 мянган төгрөг буюу 98.1 хувьтай байгаа нь үндсэн данс хэмнэгдсэн байна. Үндсэн данснаас 9,355.5 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	/мянган төгрөгөөр/			
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	283,524.6	279,193.9	4,330.7	98.4%
2	Баг хорооны үйл ажиллагаа	52,047.3	51,776.2	271.1	99%
3	Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зарлага	45,197.9	43,887.8	340.0	97.1%
4	Нийтлэг үйлчилгээ	47,768.0	46,457.9	1,310.1	97.2%
5	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	250.0	0.0	250.0	0%
6	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	1500.0	1,492.0	0.08	99.5%
7	Орон нутгийн нөөц	22,000.0	20,354.5	1,645.5	92.5%
8	Мал тооллого	2,000.0	2,000.0	0.00	100%
9	Ахмадын сан	600.0	0.0	600.0	0%
10	Сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн албан хаагчид олгох нөхөн олговор	8,368.7	8,368.7	0.00	100%
11	Хог хаягдал, орчны бохирдлыг устгах, цэвэрлэх үйлчилгээ	300.0	300.0	0.00	100%
12	Улсын баяр наадам	4,000.0	4,000.0	0.00	100%
13	Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх	34,700.0	34,100.0	600.0	98.2%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй

Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 4,985.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Үүнээс хангамжийн материалын зардалд 1,730.0 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 800.0 мянган төгрөгийг зарцуулж 3,205.0 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор А.Нанжидмаа гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газар нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 07 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 599,554.0 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 5,995.5 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 715,084.8 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 7,150.8 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 5,720.6 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Бөхмөрөн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хувьд хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд биет горим сорилыг хэрэгжүүлсэн. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил гараагүй болно. /АБ-4/

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс байршуулах хугацаа болоогүй 2, хугацаа хоцроож 26, хугацаандаа 123 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцэхгүй байгаа тул зөвлөмж өглөө.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газар нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэгт “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй” гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Бөхмөрөн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар 855.0 мянган төгрөгийн зөрчил арилгах албан шаардлага, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн биелэлтийг ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		/мянган төгрөгөөр/ Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	1	855.0	1	855.0	100
Зөвлөмж	1	0.0	1	0.0	100
Нийт дүн	2	855.0	2	855.0	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар илэрсэн 1,271.7 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд зөвлөмж өглөө.

1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Засаг даргын тамгын газар нь Шилэн дансны цахим хуудсанд 26 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ыг хэрэгжүүлэн ажиллах

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт:

Засаг даргын тамгын газар эдийн засгийн ангилал зөрчиж 1,271.7 мянган төгрөгийн гүйлгээ хийсэн байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”-ыг мөрдөж ажиллах.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		/мянган төгрөгөөр/		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Эдийн ангилал зөрчиж гүйлгээ хийсэн	1	1,271.7					1	1,271.7				
Дүн	1	1,271.7					1	1,271.7				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
26 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1	0.0					1	0.0
Дүн	1	0					1	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

/М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР

/А.НАНЖИДМАА/

2023 оны 02 дугаар сарын 18-ны өдөр